

HRVATSKI KUGLAČKI SAVEZ

**PRAVILNIK O RADU I ORGANIZACIJI
KUGLAČKIH SUDACA**

Zagreb, 04. rujan 2015.

Sadržaj

I	OPĆE ODREDBE	3
II	ZADACI SUDAČKIH ORGANIZACIJA	4
III	KATEGORIZACIJA SUDACA	5
IV	EVIDENCIJA SUDACA	7
V	DELEGIRANJE SUDACA	9
VI	OCJENA RADA SUDACA.....	10
VII	PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA.....	10
VIII	SUDAČKA OPREMA	13
IX	KODEKS PONAŠANJA SUDACA.....	14
X	ZAVRŠNE ODREDBE	14

Temeljem članka 57. Statuta Hrvatskog kuglačkog saveza, Izvršni odbor HKS-a na svojoj sjednici održanoj 04. rujna 2015. godine donosi

PRAVILNIK O RADU I ORGANIZACIJI KUGLAČKIH SUDACA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o radu i organizaciji kuglačkih sudaca utvrđuje se temeljni princip u organiziranju i radu kuglačkih sudaca (u daljnjem tekstu: suci) Hrvatskog kuglačkog saveza (u daljnjem tekstu: HKS).

Članak 2.

U sastavu HKS-a djeluju suci organizirani u Zborove sudaca (u daljnjem tekstu: sudačke organizacije).

Udružene organizacije HKS-a mogu osnovati Zbor sudaca na svom području.

Članak 3.

Sudačke organizacije djeluju unutar HKS-a i njegovih izvršnih tijela sukladno Statutu i drugim pravilima.

U svom radu sudačke organizacije koriste pečat HKS-a, odnosno udružene organizacije.

Članak 4.

Rad sudačkih organizacija je javan.

Članak 5.

Sudačke organizacije izvršavaju svoje zadatke na temelju svojih godišnjih i dugoročnih programa rada u skladu sa Statutom i drugim pravilnicima HKS-a, odlukama Sudačkog pravilnika Section Ninepine Bowling Classic (NBC) u World Ninepine Bowling Association (WNBA) Federation International Des Quieleurs (FIQ) (u daljnjem tekstu: NBC/WNBA/FIQ) i ovog pravilnika.

Članak 6.

Materijalno financijske potrebe sudačke organizacije osiguravaju se na temelju programa rada i sredstava nadležnih kuglačkih tijela, članarina i drugih izvora.

II. ZADACI SUDAČKIH ORGANIZACIJA

Članak 7.

Zadaci sudačkih organizacija su:

1. Skrb o razvoju sudačke organizacije
2. Skrbi o ustrojstvu i funkcioniranju domicilnih sudačkih organizacija sukladno važećim aktima HKS-a
3. Doprinos općem razvoju sporta, a posebno kuglanja
4. Organiziranje i sudjelovanje u stručnom osposobljavanju i usavršavanju sudačkog kadra
5. Unapređenje kuglačkih objekata i rekvizita
6. Vođenje evidencije
7. Delegiranje sudaca za natjecanja
8. Briga za regularnost i provođenje kuglačkih natjecanja i priredbi
9. Izvršavanje drugih zadataka utvrđenih Pravilnikom i zadataka koje im povjere nadležne kuglačke organizacije.

Članak 8.

Član pripadajuće sudačke organizacije je svaki kuglački sudac koji plaća članarinu u visini koju odredi Izvršni odbor domicilnog zbora sudaca, te aktivno sudjeluje u radu sudačke organizacije.

Sudačke organizacije rade samostalno na temelju svojeg plana rada i ovog Pravilnika.

Sudac koji promijeni boravište odnosno prebivalište može podnijeti molbu za prijem u novu pripadajuću sudačku organizaciju.

Članak 9.

Sudačke organizacije temeljem ovog Pravilnika biraju komisije i radna tijela.

Za izvršenje svojih redovnih zadaća sudačke organizacije iz redova sudaca izabiru:

1. Komisiju za delegiranje sudaca
2. Komisiju za praćenje i ocjenjivanje rada sudaca
3. Stegovnu komisiju
4. Komisiju za žalbe

Po potrebi sudačke organizacije mogu osnivati i druge komisije u skladu s važećim aktima HKS-a.

Članak 10.

Sudačke organizacije obavljaju svoj rad usuglašeno s ostalim tijelima i komisijama nadležne kuglačke organizacije.

III. KATEGORIZACIJA SUDACA

Članak 11.

Kategorije sudaca su:

1. Sudac
2. Regionalni sudac
3. Savezni sudac
4. Međunarodni sudac

Članak 12.

Svaka osoba, državljanin Republike Hrvatske, starija od 18 godina, koja uspješno položi sudački ispit kod ispitne komisije HKS-a, može postati sudac.

Takva osoba stječe kategoriju kuglački sudac, razvrstava se na „E“ listu i može suditi sva kuglačka natjecanja prvog stupnja.

Za polaganje ispita po prvi puta za kategoriju sudac, kandidat ne može biti stariji od 50 godina života.

Članak 13.

Regionalni sudac može postati svaki sudac koji je aktivno i uspješno obavljao svoju dužnost najmanje jednu godinu, a u posljednjoj je godini ocijenjen godišnjom ocjenom najmanje dobar (3) u koju ulazi i aktivno suđenje (minimalno 6 suđenja) tijekom protekle sportske godine.

Za stjecanje kategorije regionalni sudac potrebno je uspješno položiti ispit pred ispitnom komisijom HKS-a, nakon čega se kandidat razvrstava na „C“ listu.

Regionalni sudac može suditi sva natjecanja do zaključno trećeg stupnja, a prema listama sudaca navedenih u članku 28. ovog pravilnika.

Članak 14.

Savezni sudac može postati svaki regionalni sudac koji je aktivno i uspješno obavljao svoju dužnost najmanje dvije godine, a u posljednje dvije godine je ocijenjen godišnjom ocjenom najmanje vrlo dobar (4) u koju ulazi i aktivno suđenje (minimalno 6 suđenja svake sportske godine) tijekom posljednje dvije godine.

Pored ovog, za stjecanje kategorije savezni sudac potrebno je uspješno položiti ispit pred ispitnom komisijom HKS-a, nakon čega kandidat može biti razvrstan na „B“ listu.

Savezni sudac koji je razvrstan na B listu može polagati za A listu ako je aktivno i uspješno obavljao svoju dužnost najmanje dvije godine, a u posljednje dvije godine je ocijenjen godišnjom ocjenom najmanje vrlo dobar (4) u koju ulazi i aktivno suđenje (minimalno 6 suđenja svake sportske godine) tijekom posljednje dvije godine, a nije stariji od 55 godina u trenutku polaganja.

Savezni sudac može suditi sva kuglačka natjecanja HKS-a, a prema listama sudaca navedenih u članku 28. ovog pravilnika.

Članak 15.

Kandidat za međunarodnog suca bira se iz redova saveznih sudaca (A liste) koji se ističe radom u sudačkoj organizaciji, sudjeluje u odgoju sudačkog kadra i unapređenju sudačke djelatnosti.

Kandidati za međunarodnog suca moraju zadovoljiti sljedeće kriterije:

- a) Iskustvo vođenja natjecanja IV. stupnja
- b) Dobro poznavanje njemačkog ili engleskog jezika
- c) Posljednje dvije godine ocijenjen sa ocjenom izvrstan (5)
- d) Aktivno suđenje tijekom posljednje četiri godine provedene na „A“ listi
- e) Navršeni 25 godina u trenutku polaganja
- f) Ne smije biti stariji od 50 godina u trenutku polaganja

Listu kandidata za međunarodne suce predlaže Izvršnom odboru HKS-a Sudačka komisija HKS-a na temelju prijedloga nadležne pripadajuće kuglačke i sudačke organizacije.

Kategorija međunarodnog suca stječe se pred Ispitnom komisijom NBC/WNBA/FIQ.

Članak 16.

Suci svih kategorija (osim međunarodnih) obvezni su svake četiri godine, a po potrebi i češće, pristupiti provjeri znanja radi produživanja prava sudjelovanja u provođenju natjecanja, čime stječu licencu.

Sudačke ispite za produženje licence za suce svih kategorija (osim međunarodnih) provodi Ispitna komisija HKS-a.

Međunarodni suci pristupaju provjeri znanja prema odredbama međunarodnog sudačkog pravilnika i nadležnih tijela NBC-a. Licenca međunarodnog suca vrijedi šest godina.

Međunarodni sudac obnavlja licencu pred Ispitnom komisijom NBC/WNBA/FIQ prema planu i programu te komisije.

U slučaju da je sudac bilo koje kategorije ocijenjen za svoj rad godišnjom ocjenom nedovoljan (1), obavezan je pristupiti provjeri znanja bez obzira na važeću licencu, a u ponovljenom slučaju briše se iz evidencije sudaca i prestaje sa aktivnim suđenjem.

Članak 17.

S aktivnim suđenjem prestaju suci svih kategorija nakon navršene 65. godine starosti.

Iznimno do početka natjecateljske sezone 2017./2018. godine (prelazni period od 2 godine) vrijedi slijedećih 5 stavki:

Obnavljanje licence nakon 65. godine starosti moguće je uz ispunjavanje uvjeta da je sudac (neovisno o kategoriji) u posljednje dvije godine ocijenjen ocjenom najmanje vrlo dobar (4) u koju ulazi i aktivno suđenje (minimalno 6 suđenja) svake sportske godine.

Obnavljanje licence za suce starije od 65. godina vrši se svake dvije godine, a pred Ispitnom komisijom HKS-a utvrđuje se znanje i sposobnosti za nastavak suđenja.

Suci preko 65. godina starosti, a koji zadovolje na ispitu za obnavljanje licence, prema pokazanom znanju i sposobnostima, raspoređuju se na odgovarajuće liste sudaca prema članku 28. ovog Pravilnika, a mogu suditi kuglačka natjecanja zaključno do trećeg stupnja kao suci na stazi ili glavni suci.

Prekategorizacija i promjena sudačke liste za ove suce nije moguća.

Nakon navršene 71. godine starosti u potpunosti prestaje aktivno suđenje za sve kategorije sudaca.

IV. EVIDENCIJA SUDACA

Članak 18.

Evidenciju kuglačkih sudaca vode udružene organizacije za svoje suce, a HKS za savezne i međunarodne suce.

Članak 19.

Evidencija kuglačkih sudaca vodi se u matičnim knjigama ili putem registra sudaca, a sadrži sve podatke utvrđene Pravilnikom o registraciji HKS-a.

Članak 20.

Za provođenje sudačkih ispita i licenciranja Sudačka komisija određuje stručnjake-predavače koji su dužni provesti predavanja, a ujedno sačinjavaju i ispitnu komisiju.

Članak 21.

Sudačka Komisija HKS-a izdaje jedinstveni obrazovni program za polaganje sudačkih ispita.

Članak 22.

Nastavno-obrazovni program za polaganje sudačkih ispita mora sadržavati materiju iz pravilnika i propisa HKS-a, razvrstano po značaju i kategorizaciji sudaca.

Članak 23.

Sudačka komisija HKS-a na zahtjev nadležne kuglačke organizacije ili Zbora sudaca pripadajuće organizacije jednom godišnje održava sudačke ispite. Datum polaganja sudačkih ispita objavljuje se putem HKS-a najmanje 30 dana prije održavanja.

Kandidati se prijavljuju nadležnoj sudačkoj organizaciji najmanje 20 dana prije održavanja ispita. Pripadajuća sudačka organizacija dužna je Sudačkoj komisiji HKS-a dostaviti prijavu za ispit s popisom kandidata, a za svakog kandidata njegovu ocjenu rada od zadnjeg položenog ispita.

Temeljem ocjene rada od zadnje provjere, godišnjih ocjena rada i odredbi ovog Pravilnika koje se odnose na produljenje licence ili promjenu kategorije suca, pripadajuća organizacija u prijavi za ispit predlaže kandidata za određenu kategoriju i listu.

Članak 24.

Na prijedlog Sudačke komisije HKS-a Izvršni odbor HKS-a određuje visinu takse za ispit koju plaćaju kandidati ili domicilna sudačka organizacija.

Članak 25.

Sudačka komisija HKS-a dužna je provesti seminare i predavanja uoči ispita, odnosno nakon usvojenih promjena važećih akata u HKS-u.

Članak 26.

Ispitna komisija sastoji se od tri člana. Ispitnu komisiju za sve kategorije sudaca imenuje Sudačka komisija HKS-a.

Članak 27.

Sudački ispiti su usmeni i pismeni, a sastoje se od teorijskog i praktičnog dijela. Praktičnom dijelu ispita mogu pristupiti samo oni kandidati koji su zadovoljili na teorijskom dijelu.

Članak 28.

Nakon položenog ispita kandidat stječe odgovarajuću kategoriju kuglačkog suca, sudačku značku i licencu odgovarajuće kategorije.

Na temelju pokazanog znanja i izvješća ispitne komisije, Sudačka komisija HKS-a razvrstava suce na odgovarajuće sudačke liste (liste A,B,C,C-1 i E).

a) Liste sudaca

- **Lista „A“** - suci na ovoj listi mogu biti glavni, pomoćnici glavnog suca ili suci na stazama na svim natjecanjima
- **Lista „B“** - suci na ovoj listi mogu biti suci na stazama u svim natjecanjima, a glavni suci samo na trećem i nižem stupnju natjecanja.
- **Lista „C“** - suci na ovoj listi mogu biti suci na stazama u trećem i nižem stupnju natjecanja, a glavni suci samo na prvom i drugom stupnju natjecanja.
- **Lista „C-1“** - suci na ovoj listi mogu biti glavni, pomoćnici glavnog suca ili suci na stazama u trećem i nižim stupnjevima natjecanja.
- **Lista „E“** - suci na ovoj listi mogu biti samo suci na stazama na prvom stupnju natjecanja

b) Kategorije sudaca po listama:

Međunarodni suci: mogu biti na listi „A“ dok imaju važeću licencu NBC/WNBA/FIQ. Kada međunarodnom sucu istekne međunarodna licenca, a nije istu produžio polaže za A listu, a nakon navršene 65.starosti podliježe ovom Pravilniku.

Savezni suci: mogu biti na svim listama do navršene 65. godine starosti.

Regionalni suci: mogu biti na „C“ i „E“ listi.

Suci: mogu biti samo na „E“ listi.

c) *Moguće iznimke – vrijede samo do početka sezone 2017./2018. godine:*

Savezni suci koji su u trenutku navršene 65. godine starosti bili razvrstani na „A“ listu sudaca, a ističu se dobrim radom, znanjem i drugim potrebnim kvalitetama, te ako su ocijenjeni ocjenom najmanje vrlo dobar (4) u zadnje dvije godine mogu biti razvrstani na „C-1“, „C“ i „E“ listu ako zadovolje na provjeri znanja.

Suci koji nisu navršili 65. godina starosti ne mogu biti razvrstani na „C-1“ listu bez obzira na kategoriju koju posjeduju.

Članak 29.

Kandidat za kategoriju sudac koji ne zadovolji na provjeri znanja, stječe pravo ponovnog polaganja sudačkog ispita nakon tri mjeseca od dana polaganja ispita, dok je za ostale kategorije sudaca ponovno polaganje ispita moguće nakon isteka šest mjeseci (bez obzira na to da li je licenca produžena u nižoj kategoriji).

Članak 30.

Sudac koji polaže ispit za produženje licence (osim kategorije „A“), a na temelju pokazanog znanja bude razvrstan na nižu listu od predložene, ispit za višu listu može ponovo polagati nakon isteka jedne godine u kojoj je ocijenjen ocjenom najmanje vrlo dobar (4) i minimalno 6 suđenja svake godine.

Savezni sudac koji je predložen za „A“ listu, a nije zadovoljio na ispitu, ispit može ponovo polagati nakon isteka dvije godine ukoliko ga pripadajuća sudačka organizacija ponovno predloži za „A“ listu, te da zadovoljava ostale uvjete ovog Pravilnika za suce na „A“ listi.

Članak 31.

Unošenje podataka u sudačku iskaznicu kao i ovjeru svih napredovanja, za sve suce vrši isključivo Sudačka komisija HKS-a.

Članak 32.

Nakon završenih ispita, Ispitna komisija je obvezna predati sav ispitni materijal za svakog kandidata i izvješće Sudačkoj komisiji HKS-a.

V. DELEGIRANJE SUDACA

Članak 33.

Delegiranje sudaca za pojedina natjecanja obavljaju nadležne sudačke organizacije.

Delegiranje sudaca obavlja se najmanje 7 dana prije natjecanja.

Pri delegiranju sudaca za istu utakmicu, a ukoliko su suci na različitim listama, glavni je uvijek sudac koji ima višu listu.

Domicilna sudačka organizacija može prema vlastitoj procjeni perspektivne suce delegirati i u obrnutoj situaciji, a ciljem usavršavanja takvih sudaca. Ovo se može provoditi do trećeg stupnja natjecanja.

Iznimno, glavne suce za pojedina natjecanja mogu delegirati voditelji liga ili Sudačka komisija HKS-a, shodno važećim Propozicijama i odlukama Izvršnog odbora HKS-a. Natjecateljska komisija HKS-a dužna je pravovremeno dostaviti sudačkoj organizaciji propozicije i raspored natjecanja.

VI. OCJENA RADA SUDACA

Članak 34.

Sudačke organizacije dužne su jednom godišnje javno utvrditi ocjenu rada svakog suca. Ocjenu rada sudaca predlaže Izvršnom odboru pripadajućeg zbora sudaca komisija koja je određena za praćenje rada sudaca.

Suci se ocjenjuju prema sljedećim kriterijima:

- a) Sudačka odora i oprema
- b) Vođenje tehničkog sastanka
- c) Nadgledanje / vođenje svečanog otvaranja i zatvaranja natjecanja
- d) Pristojnost i ponašanje prije, za vrijeme i nakon natjecanja
- e) Ispravno tumačenje i provođenje pravilnika
- f) Ispravno donošenje odluka
- g) Ponašanje u stresnim situacijama i pod pritiskom

Izvršni odbor pripadajućeg zbora sudaca, nakon utvrđivanja ocjene za svakog suca i isteka žalbenog roka, dužan je Sudačkoj komisiji HKS-a dostaviti potpuno izvješće na temelju kojeg će prema potrebi temeljem izvanrednog testiranja suce ponovno razvrstati na liste sudaca. Ponovno polaganje ispita za listu koju je sudac posjedovao prije razvrstavanja na nižu listu moguće je sukladno članku 30. ovog Pravilnika.

Ocjena rada sudaca sastoji se od brojčane i opisne ocjene. Brojčane ocjene su: **nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4) i izvrstan (5).**

Opisni dio ocjene pokazuje angažiranost suca u radu sudačke organizacije, njegov stručni rad, primjedbe o mogućim napredovanjima ili potrebama za dopunsko osposobljavanje i ostalo, a mora biti u skladu s brojčanom ocjenom.

Članak 35.

Sudac nezadovoljan ocjenom rada ili nekim drugim rješenjem vezanim za ocjenu ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana priopćenja ili primitka. Žalba se podnosi Izvršnom odboru pripadajućeg kuglačkog saveza unutar kojeg djeluje zbor sudaca.

Sudačka komisija HKS-a je drugostupanjska i njeno rješenje je konačno.

VII. PRAVA I DUŽNOSTI SUDACA

Članak 36.

Sva natjecanja sude suci koji su članovi sudačkih organizacija.

Članak 37.

Sudac je obavezan obavljati svoju dužnost u skladu s važećim pravilnicima, propozicijama i drugim nalogima, stručno, savjesno i nepristrano.

Članak 38.

Na zahtjev odgovornih sudionika natjecanja (iz prijave utakmice) sudac mora dokazati svoj identitet sudačkom iskaznicom.

Članak 39.

Izgled i oblik sudačke značke utvrđuje HKS i to za:

1. suca
2. regionalnog suca
3. saveznog suca

Sudačka značka vrijedi samo uz sudačku iskaznicu. Međunarodni sudac ima značku i iskaznicu NBC/WNBA/FIQ dok mu vrijedi međunarodna licenca.

Članak 40.

Međunarodni sudac obavezan je sudjelovati u dopunskom obrazovanju i davanju stručnih uputa za rad sudaca najvišeg ranga te pripremanju i osposobljavanju sudačkog kadra.

Sudačka komisija i Izvršni odbor HKS-a, temeljem godišnjih ocjena rada i izvješća o ispunjavanju ostalih obveza, donosi odluku o opravdanosti produženja licence međunarodnog suca, uz ispunjenje uvjeta koje postavlja NBC/WNBA/FIQ.

Članak 41.

Kuglački suci za svoj rad imaju pravo na propisanu novčanu naknadu, čiji iznos utvrđuje Izvršni odbor Županijskog kuglačkog saveza.

Za sva natjecanja četvrtog stupnja sudačke naknade su jedinstvene za cijelo područje Republike Hrvatske, a utvrđuje ih Izvršni odbor HKS-a. U slučaju putovanja, naknada se uvećava za putne troškove, troškove smještaja i dnevnice. Dnevnice se mogu isplaćivati samo do onog iznosa kojeg utvrđuje HKS.

Članak 42.

Sudac u ulozi voditelja kuglačkog natjecanja obavlja svoju dužnost temeljem važećih pravilnika, propozicija i ostalih naputaka, a donosi nepristrane odluke. Sve odluke sudac donosi usmeno.

Članak 43.

Sudačka i Natjecateljska komisija izdaju posebne upute za rad – sudačke naputke.

Članak 44.

Natjecanja vodi sudačka ekipa u sastavu:

- glavni sudac,
- zamjenik glavnog suca – zapisničar,
- sudac na stazi.

Propozicijama natjecanja može se odrediti drugačiji sastav sudačke ekipe. Kuglačka organizacija koja raspisuje tj. organizira natjecanje određuje način delegiranja i sastav sudačke ekipe, a za specifične slučajeve i delegata te po potrebi i glavnog suca, a što se određuje propozicijama natjecanja.

Članak 45.

Prije svakog natjecanja na kojem sudjeluje više sudaca mora biti održan sudački sastanak. Na sastanku će se raspravljati o kuglani na kojoj se natjecanje održava, rasporediti će se zadaće sudaca, način odijevanja i tumačenje propozicija i pravilnika.

Članak 46.

Dužnosti glavnog suca su:

- preuzima sve potrebne materijale za normalno odvijanje natjecanja,
- preuzima popis sudačke ekipe koju je delegirala komisija za delegiranje, a prema potrebi određuje svoje pomoćnike (glavne suce),
- zajedno s delegatom i natjecateljskom komisijom rješava eventualne nepravilnosti i žalbe,
- ako se natjecanje održava na više kuglana, preuzima izvješća, objedinjava ih i predaje organizatoru,
- prije početka natjecanja održava sudački sastanak i utvrđuje s ostalim članovima sudačke ekipe način rada,
- prije početka natjecanja kontrolira ispravnost rekvizita i pribora,
- održava tehnički sastanak s predstavnicima ekipa,
- objavljuje rezultate kontrole, te ukoliko nema primjedbi otvara natjecanje prema napatku i pravilniku,
- najavljuje predstavnike ekipa, igrače, trenere i sudačku ekipu publici prema sudačkom napatku, nadzire zagrijavanje igrača na stazama i daje znak za početak njihovog nastupa,
- brine o pridržavanju odredbi pravilnika, propozicija i sudačkog napatka, a u slučaju kršenja istih donosi odgovarajuće odluke,
- nadzire i organizira rad sudaca,
- provodi odluke natjecateljske komisije i zajedničke odluke vodstva natjecanja i upisuje eventualne najave žalbi,
- provjerava i potpisuje sve zapisnike dotičnog natjecanja,
- nakon završenog natjecanja proglašava pobjednika i prema potrebi uručuje priznanja,
- uređuje natjecateljsku dokumentaciju i svoje izvješće te ih dostavlja nadležnom kuglačkom tijelu.

Članak 47.

Dužnosti zamjenika glavnog suca su:

- prije natjecanja osigurava potrebnu dokumentaciju (zapisnike, grafikone i ploču),
- prikuplja prijave sudionika natjecanja, uplate prijavnina i ostalu dokumentaciju te ih predaje na kontrolu glavnom sucu,
- upisuje redoslijed igrača i pričuve u zapisnik, grafikon i ploču,
- provjerava ispravnost rezultata u zapisnicima nakon čega ih potpisuje i daje na potpis glavnom sucu,
- u glavni zapisnik unosi podatke o postignutim rezultatima,
- uručuje kopije provjerenih zapisnika sudionicima natjecanja,
- izrađuje financijski obračun natjecanja.

Članak 48.

Dužnosti suca na stazi su:

- prati igru i ponašanje igrača na stazi, unosi rezultate u zapisnik i vrši predviđena zbrajanja,
- u slučaju kršenja odredbi pravilnika donosi odluku o odgovarajućoj kazni igraču, sekundantu i treneru, te je na propisani način unosi u zapisnik,
- nadzire rad automata i totalizatora te upozorava sekundante, igrače i glavnog suca na eventualne smetnje.

Članak 49.

U slučaju spriječenosti delegiranog člana sudačke ekipe vrši se zamjena prije početka utakmice na sljedeći način:

- glavnog suca zamjenjuje delegirani član sudačke ekipe s najvišim rangom,
- zamjenika glavnog suca i suca na stazi određuje komisija za delegiranje nadležnog Zbora sudaca,
- ukoliko sudac ne dođe na utakmicu za koju je delegiran može ga zamijeniti sudac iz publike, ukoliko ima dokaz o svojoj spremi i kategoriji, a sudac koji nije došao na delegiranu utakmicu podliježe sankcijama prema Disciplinskom pravilniku HKS-a.

U slučaju promjene iz gornjeg stavka glavni sudac natjecanja određuje sudačku ekipu.

VIII. SUDAČKA OPREMA

Članak 50.

Sudačka odjeća na natjecanjima sastoji se od:

- svijetlo plave polo majice – na leđima logotip HKS-a sa natpisom „sudac“.
- gornji i donji dio športske trenirke crne boje – na leđima logotip HKS-a sa natpisom „sudac“
- sportska obuća

Na lijevoj strani majice ili gornjeg dijela trenirke, sudac je obavezan istaknuti sudačku značku pripadajuće kategorije.

Međunarodni sudac može po osobnoj odluci u nacionalnom prvenstvu nositi odjeću i obilježja NBC/WNBA/FIQ ili nacionalna obilježja uz propisanu odjeću.

IX. KODEKS PONAŠANJA SUDACA

Članak 51.

Sudac je dužan:

- Pridržavati se važećih pravilnika i propozicija HKS-a te sudačkog naputka za natjecanje koje sudi,
- Sudac na natjecanjima ne smije konzumirati alkohol prije natjecanja ili za vrijeme natjecanja,
- Odijevati se u skladu sa člankom 50. Sudačkog pravilnika HKS-a,
- Ne smije napuštati prostor kuglane za vrijeme trajanja seta,
- Ne smije koristiti mobilni uređaj za vrijeme igre,
- Pristupati utakmici nepristrano i objektivno.

Članak 52.

Protiv sudaca koji se ne pridržavaju sudačkog kodeksa iz članka 51. ovog pravilnika nadležne sudačke organizacije ili odgovarajuća natjecateljska tijela HKS-a sukladno važećim aktima HKS-a pokrenuti će odgovarajući postupak.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 53.

Stečene kategorije sudaca ne podliježu promjenama (iznimka su međunarodni suci) za razliku od liste sudaca koje su promjenjive.

Članak 54.

U slučaju da Sudačka komisija HKS-a, u suradnji sa nadležnim kuglačkim savezom nije zadovoljna radom sudačke organizacije, može je raspustiti ili sazvati izvanredan sastanak radi preustroja ili izbora novog rukovodstva sudačke organizacije.

Članak 55.

Izmjene i dopune Pravilnika vrši Izvršni odbor HKS-a

Članak 56.

Tumačenje odredbi ovog Pravilnika daje Izvršni odbor HKS-a i Sudačka komisija HKS-a.

Članak 57.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti svi Pravilnici koji su regulirali problematiku rada i organiziranja kuglačkih sudaca u Republici Hrvatskoj.

Članak 58.

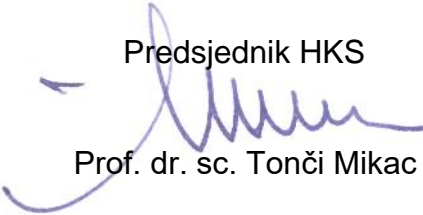
Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se od **04. rujna 2015.** godine.

U Zagrebu, 04. rujna 2015. godine.

Sudačka komisija HKS-a:

1. Drago Burka, predsjednik
2. Nikola Filipović, tajnik
3. Anton Štimac, član

Predsjednik HKS

Prof. dr. sc. Tonči Mikac